

Beslutningsforslag nr. B 99. Fremsat den 12. februar 1985 af Agerschou (SF), Tommy Dinesen (SF), Inger Harms (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om initiativer vedrørende ikke-autoriserede lægemidler og helbredelsesmetoder

Folketinget pålægger regeringen

- at sikre tilstrækkelige ressourcer til en indsamling og systematisering af viden om og afprøvning af ikke-autoriserede lægemidler

og helbredelsesmetoder og

- at dette arbejde udføres i et forum, hvor ikke-autoriserede behandlere kan samarbejde med videnskabeligt uddannede behandlere.

Bemærkninger til forslaget

Den 6. juni 1973 vedtog folketinget enstemmigt at opfordre regeringen til at nedsætte et udvalg, der skulle undersøge homøopatiske og naturmedicinske præparater, samt et udvalg, der skulle fremme og systematisere undersøgelser af hidtil ikke-autoriserede helbredelsesmetoder. (Der kan henvises til folketingsbeslutning om nedsættelse af udvalg til undersøgelse af den sygdomsforebyggende indsats m.v. og af ikke-autoriserede lægemidler og helbredelsesmetoder (af Nordqvist (RV), Henning Andersen (KF), Dagmar Andreasen (RV), Arne Larsen (SF), Lis Møller (KF) og Vivike (SF)), Folketingstidende 1972-73, forhandlingerne sp. 3264, 4503 og 7643, tillæg A sp. 4945, tillæg B sp. 2459 samt tillæg C sp. 1867). Af praktiske grunde nøjedes man med at nedsætte et enkelt udvalg, der imidlertid med indenrigsministeriets tilladelse kunne supplere sig med særligt sagkyndige, samt at nedsætte underudvalg.

Bag folketingsbeslutningen lå der – som det fremgik af den afgivne betænkning over beslutningsforslaget – en erkendelse af, at det på baggrund af den hurtige udvikling inden for den medicinske og farmaceutiske viden ikke kan afvises, at visse utraditionelle medikamenter kan have en effekt. Endvidere hed det, at »Udvalget er endvidere af den opfattelse, at der foreligger så mange – indtil nu udokumenterede – påstande om patienters helbredelse ved »naturmetoder«, at det – først og fremmest af hensyn til patienterne – er påkrævet, at undersøgelser på dette område fremmes og systematiseres.«

Det omtalte udvalg afsluttede sit arbejde i september 1983 med en betænkning (betænkning nr. 990/1983 »Naturpræparater og ikke-autoriserede helbredelsesmetoder«). Da den blev offentliggjort, fremstod det i flere dagblade, som om man havde vist, at naturmedicin og alternative helbredelsesmetoder ikke virker. Faktisk er betænkningens konklusion en helt anden. På den ene side siger man, at »Udvalgsarbejdet har imidlertid ikke kunnet verificere påstanden om, at der blandt naturpræparater i videste forstand eller blandt ikke-autoriserede helbredelsesmetoder findes brugbare alternativer til de behandlingsmidler og -metoder, der benyttes i det officielle sundhedsvæsen«, men man

fremhæver ligeledes, at »Modsat giver udvalgets undersøgelser heller ikke dækning for vidtgående konklusioner af negativ karakter, idet de gennemførte undersøgelser kun har kunnet dække et meget begrænset område.«

Derefter konkluderer udvalget, »at det fortsat er vigtigt og lige så aktuelt som ved udvalgets nedsættelse under en eller form at vurdere mulige undersøgelser.«

Denne konklusion hænger blandt andet sammen med, at udvalget konstaterer, at »Størstedelen af de gennemprøvninger (af lægemidler), der under de gældende vilkår finder sted, er afhængige af midler fra firmaer, der har økonomisk interesse i undersøgelsen, mens andre behandlinger, herunder også naturmedicinske, sjældent kommer i betragtning. Dette kan være til skade for patienterne . . .«

Uddrag af betænkningen er optrykt som bilag til forslaget.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at der er et stigende behov for dels en indsamling og systematisering af viden om de alternative helbredelsesmetoder, dels for en fortløbende afprøvning. Dette arbejde bør foregå i et forum, hvor ikke-autoriserede behandlere kan samarbejde med videnskabeligt uddannede behandlere.

Forslaget er en lettere revideret udgave af et beslutningsforslag, der i foråret 1984 blev behandlet i folketinget (se Folketingstidende 1983-84, forhandlingerne sp. 2352 og 3912 samt tillæg A sp. 3195).

Den daværende debat viste, at der var en udbredt, men noget uforpligtende sympati over for intentionerne bag beslutningsforslaget. Forslagsstillerne regner med, at denne velvilje stadig er til stede og håber på, at den nu et år efter kan udmønte sig i konkrete politiske initiativer. Ved 1. behandling af det som nævnt stort set samme beslutningsforslag var der modstand mod den finansieringsform for arbejdet, som forslagsstillerne havde tænkt sig – nemlig en reklameafgift på både autoriserede og ikke-autoriserede lægemidler. Forslagsstillerne synes stadig, at det er en god idé, men det skal ikke være anstødsstenen, hvorfor den er fjernet i dette forslag.

Uddrag af betænkning nr. 990/1983: Naturpræparater og ikke-autoriserede helbredelsesmetoder (side 148-150)

6.4. Vedrørende fortsatte undersøgelser på området

To af de forsøg, som udvalget har gennemført, viser en vis smertestillende effekt, nemlig forsøgene med akupunktur og zoneterapi.

Udvalgsarbejdet har imidlertid ikke kunnet verificere påstanden om, at der blandt naturpræparater i videste forstand eller blandt ikke-autoriserede helbredelsesmetoder findes brugbare alternativer til de behandlingsmidler og -metoder, der benyttes i det officielle sundhedsvæsen.

Modsat giver udvalgets undersøgelser heller ikke dækning for vidtgående konklusioner af negativ karakter, idet de gennemførte undersøgelser kun har kunnet dække et meget begrænset område.

Udvalget er derfor af den opfattelse, at det fortsat er vigtigt og lige så aktuelt som ved udvalgets nedsættelse under en eller anden form at vurdere mulige undersøgelsesemner.

I denne forbindelse må det tillægges vægt, at opdagelser og iagttagelser af betydning for sygdomsbehandlingen vurderes med henblik på nyttiggørelse i det officielle sundhedsvæsen. Men lige så stor betydning har det, at der i befolkningen er tillid til, at der fra myndighedernes side er åbenhed over for forslag fra andre end autoriserede behandlere, og at sådanne forslag ikke uden vurdering afvises.

Udvalget er opmærksom på, at disse betragtninger rækker længere end til det område, der er omfattet af udvalgets kommissorium. Med de store krav, de i dag stilles til beviser for sygdomsbekæmpende midlers og

metoders effekt, er det ofte meget svært, selv for autoriserede personer, at få sådanne gennemprøvet. Krav om store ressourcer, ikke mindst i form af økonomi, patientgrundlag og behandlingsapparat, vanskeliggør ofte sådanne afprøvninger, ikke mindst hvis en økonomisk gevinst er usikker.

Uanset de mulige videregående aspekter i disse betragtninger, og uanset at udvalgets arbejde ikke har ført til påvisning af højt virksomme behandlingsmetoder, der umiddelbart bør tages i anvendelse i det officielle sundhedsvæsen, har arbejdet vist, at gennemprøvning af muligt virksomme behandlinger ikke i øjeblikket kan gennemføres tilfredsstillende uden initiativ og ressourcetildeling af den art, som har fundet sted ved nedsættelsen af nærværende udvalg og tildeling af bevillinger til undersøgelser. Størstedelen af de gennemprøvninger, der under de gældende vilkår finder sted, er afhængige af midler fra firmaer, der har økonomisk interesse i undersøgelsen, mens andre behandlinger, herunder også naturmedicinske, sjældent kommer i betragtning. Dette kan være til skade for patienterne derved, at gavnlige behandlinger ikke – eller kun med forsinkelse – indføres.

Det er udvalgets opfattelse, at denne risiko kan imødegås fra samfundets side ved, at der tilsikres hele området

- initiativ, f.eks. i form af et permanent udvalg eller kontaktorgan, der følger udviklingen og udvælger behandlingsformer, hvis virkning fortjener nøjere vurdering,
- ressourcer, der ud over bevillinger omfatter faciliteter til gennemførelse af undersøgelser.